

Islam og det multikulturelle samfund

Efter islam-forløbet forventes du at kunne:

Faglige mål (I):

- ✓ gøre rede for hovedtrække-
ne i islams oprindelse
- ✓ af relevante tekster frem-
drage forestillinger og opfat-
telser, der er karakteristiske
for islam
- ✓ skelne mellem forskellige
fortolkninger af islam
- ✓ gøre rede for nogle af pro-
blemstillingerne i det multi-
kulturelle samfund
- ✓ benytte islamiske tekster til
ovenstående formål

Faglige mål (II):

- ✓ karakterisere og analysere
religiøse udsagn
- ✓ anvende og vurdere oplys-
ninger i baggrundsstof
- ✓ identificere og analysere et
materiale ud fra både en re-
ligiøs og sekulær synsvinkel
- ✓ anvende elementær religi-
onsfaglig terminologi
- ✓ identificere og analysere re-
ligiøse fænomener som en
myte og et ritual

Almene kompetencemål:

- ✓ håndtere faglige spørgsmål
- ✓ indgå i en faglig diskussion
- ✓ lytte til og derpå anvende
oplæg fra hhv. elev og lærer
- ✓ bevæge sig i de fire lærings-
rum, især tavle, værksted,
klassedialog
- ✓ evaluere en faglig lærepro-
ces
- ✓ drøfte forskellige kulturer og
kulturel identitet

Undervisningsbeskrivelse:

Målet med dette forløb er at arbejde med væsentlige sider af islam som verdensreligion. Der lægges for det første vægt på religionens formative periode, hvilket sker gennem arbejde med islams grundfortællinger og fundamentale dogmer. For det andet skal undervisningen fokusere på islams mangfoldighed i nutiden, især mhp. dens placering i det multikulturelle danske samfund og i global sammenhæng. Der veksles således mellem to fokuspunkter: islam som religion (begreber som bøn, valfart mv. i deres islamiske udformning) og islam tilknyttet en social og politisk kontekst. Konkret følger forløbet en dansk konvertits beskrivelse af "en dag i islam":

1) Sammenhæng mellem tro og pligthandlinger,

2) bøn vs. tvivl, 3) umma (fredagsbøn) og 4) påklædning og kønsrollemønstre.

Tidsforbrug:

2 moduler + 10 moduler à 90 min.

Grundbøger:

- Esben Andreasen og Allan Poulsen: Religion og kultur – en grundbog, Systime 2002
- Allan Friis Clausen og Poul Storgaard Mikkelsen: Det multikulturelle samfund – og det danske, Systime 2005
- Jens Forman: Muslimernes religion. Tro, praksis og sharia, Systime 2006

Nr.	Emne	Materiale	Mål og arbejdsformer
INTRODUKTION TIL RELIGION			
1	Introduktion til religionerne i verden Forventninger til religionsfaget Religion i gymnasiet: Faglige mål Mulige emner	10 spørgsmål om religionerne i verden Religion og kultur 29-33	Elevernes forforståelse af religion Mediernes betydning for synet på religion(erne) Oversigt over verdensreligionerne og deres indbyrdes ligheder og forskelle Elementær religionsfaglig terminologi: Myte Evaluering af læreproces: Logbogsbrug <i>Klassesamtale og selvstændigt arbejde</i>
2	Repetition af 1 med fokus på "civilreligion" Definition af begrebet "religion" Beskrivelse af religion: Smarts 7 dimensioner Synet på religion: Indefra/udefra? Religion og tro i DK lige nu?	Religion og kultur 7-10 Religion og kultur 266 Uddrag af folkekirkenes barnedåbslittergi, fra www.folkekirken.dk Camilla Folsach Madsen: "Den kosmiske bolsjepose", Jyllands-Posten 22/3 2006 (uddrag) Erik Bork: "Man kan ikke stille krav til Gud", Kristl. Dagbl. 30/4 2004 (uddrag)	Selve religionsbegrebet Sekulær, kritisk religionsforståelse vs. religiøs selvforståelse Elementær religionsfaglig terminologi: Ritual Forholdet mellem religion og samfund <i>Klassesamtale, summegrupper, læsning på klassen, smågrupper</i>

INTRODUKTION TIL ISLAM			
3	Brainstorming om elevernes islamviden på grundlag af Smarts religionsmodel Synet på islam i DK: Indefra/udefra? Gennemgang af forløb	Islam på verdenskortet, ledsaget af koranrecitation (sura 74) vs. arabisk discomusik Religion og kultur 176 Religion og kultur 266 Jakob Werdelin: "En dag i Islam", Information 21/7 2001 (uddrag 1)	Elevernes forforståelse af islam Sproglig bevidsthed Multikulturel identitet Elementær religionsfaglig terminologi: Myte og ritual <i>Hurtigskrivning, klasesamtale, gruppearbejde (tilfældige grupper)</i>
ISLAM'S FORMATIVE PERIODE			
4	Islams oprindelse: Mekka, Muhammed, den første forkyndelse	Muslimernes religion 9-17 (afsnit 1-4), herunder sura 96,1-5 Islam 65 (sura 74) http://rac.risskov-gym.dk/~raac/islamquiz.htm	Opmærksomhed på baggrundsstof Karakteristik og analyse af en hellig tekst, herunder med inddragelse af baggrundsstof <i>Jeopardy-quiz i klassen og pararbejde</i>
5	Umma-tanken; synet på Koranen (indefra/udefra) og profeten Muhammed som del af <i>iman</i> ; forholdet til jødedom og kristendom	Muslimernes religion 12-14 (repetition), herunder sura 112; 4,34 Muslimernes religion 21-24, 25-27, 77-80 (T 12: Muslimske og T 13: Religionshistorisk koranforståelse)	Opmærksomhed på baggrundsstof Sekulær, kritisk religionsforståelse vs. religiøs selvforståelse: "hellig tekst" Evaluering af læreproces: Præsentationsteknik <i>Klasesamtale på baggrund af tjek- og uddybende spørgsmål samt provokerende udsagn, elevoplæg (elevlærer)</i>
TROEN OG DEN RELIGIØSE PRAKSIS (SØJLERNE)			
6	<i>Iman</i> (troen): Gud, englene, bøgerne, profeterne, dommedag og forudbestemmelsen - <i>Ibadat</i> (pligterne): <i>Arkan al-Islam</i> (de fem søjler)	Muslimernes religion 19-20, 27-29 (21-24, 25-27 er læst) Muslimernes religion 29-35 TV: En tro flere ansigter Islam-pakken fra www.islam.dk	Karakteristik og analyse af religiøse udsagn og artefakter <i>Enkeltvis udfylde oversigtsark til tv-udsendelse, parvis udarbejdelse af Allah-mindmap, klasesamtale herom</i>
7	<i>Ibadat</i> : Bønnen og Gudsbilledet	Religion og kultur 18-21 (ritualer) Religion og kultur 25 (bøn) Muslimernes religion 30-32 (repetition) Islam-pakkens hæfte "Salah - trin for trin" + sura 1 (<i>al-Fatiha</i>) Jakob Werdelin: "En dag i Islam", Information 21/7 2001 (uddrag 2)	Ritualanalyse (bøn), herunder begreberne "hellig-profan" Identifikation og analyse af et materiale ud fra både en sekulær og religiøs synsvinkel <i>Gruppearbejde, bl.a. demonstration af en raka, videreudvikling af Allah-mindmap, bønnens betydning (Werdelin) m.m.</i>
8	<i>Ibadat</i> : Valfarten	Religion og kultur 21-22 (overgangsriter) Sura 22,25-33 Aminah Tønnsen: "Den befriende forløsning", Kristl. Dagbl. 2/8	Ritualanalyse (valfart), herunder overgangsriten og <i>kaba</i> som <i>axis mundi</i> Introduktion til religiøs oplevelse

		2004 TV: Det hemmelige Mekka	<i>Spørgsmål til korantekst til forberedelse hjemme, elevoplæg om overgangsrite og Tønnsen-tekst i relation dertil, klasse-samtale: øvrig analyse af Tønnsen-tekst og film</i>
ISLAM OG DET MULTIKULTURELLE SAMFUND I VESTEN			
9	Kultur og kultur-mønstre: Klassifikation, af/sekularisering, kulturelle strategier mhp. tredjeidentitet	Mellemtest: Formativ periode, tro og religiøs praksis Multikulti-bog 7-10 (Orienteringslæsning), 10-16 (normal-læsning) Jakob Werdelin: "En dag i Islam", Information 21/7 2001 (uddrag 3+4)	Evaluering af læreproces: Stof Drøftelse af multikulturel identitet Karakteristik og analyse af religiøse udsagn Elementær religionsfaglig terminologi <i>Multiple-choice-test, læreroplæg med power point show, par-arbejde og klasesamtale</i>
10	Klassisk sharia med straffeloven som eksempel	Muslimernes religion 42-44 (lovens kilder og lovskolerne), 46-47 (klassifikation), 138-141 (straffeloven), 141-142 (T 43: Koranen og Hadith om utugt), 145-149 (T 45: Abdul Wahid Petersen > < T 46: Aminah Tønnsen)	Redegørelse for hovedtræk i islams oprindelse Skelnen mellem forskellige fortolkninger af islam <i>Lærer- og elevoplæg, gruppearbejde, 'paneldebat'</i>
11	Moderne sharia: Fundamentalisme, sekularisme, modernisme, traditionalisme	Muslimernes religion 120 + 49, 52 (skemaer) Multikulti-bog 36-38 (Euroislam og Tariq Ramadan), 81-85 (T 15: Ramadan)	Drøftelse af forskellige kulturer og multikulturel identitet Skelnen mellem forskellige tolkninger af islam <i>Læreroplæg, gruppearbejde, klasesamtale</i>
12	Moderne sharia: Fundamentalisme/Islamisme Islam-test: 20 spørgsmål om islam	Religion og kultur 26-28 Olivier Roy: "Når man vil hjem i en hjemløs verden", Kristl. Dagbl. 31/7 2004 Hans Davidsen-Nielsen og Matias Seidelin: Danskeren på Guantánamo – den personlige beretning, Politikens Forlag 2004, 38-41 AC: Sociologisk teori om konversion	Drøftelse af forskellige kulturer og multikulturel identitet Skelnen mellem forskellige tolkninger af islam Evaluering af læreproces: Stof og arbejdsformer <i>Læreroplæg, matriksgrupperarbejde om Tariq Ramadan, omvendelse, Slimane Abderrahmane, Olivier Roy</i>